

## بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ  
إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ  
أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ  
تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

### DİL İLE İŞLENEN CİNAYET: İFTİRA, GİYBET, YALAN...

#### Muhterem Kardeşlerim!

İnsan vücudunun en önemli organlarının başında dil gelmektedir. Çünkü onun sayesinde konuşur, kendimizi onunla ifade ederiz. Allah'ı zikreder, O'na dilimizle yalvarırız. Ancak bununla birlikte yalan, gıybet ve iftira, dil ile işlenen büyük günahlardandır. Her organımızı olduğu gibi dilimizi de bu tür günahlardan korumamız gerekmektedir.

Okuduğum ayeti kerimede yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:” Ey iman edenler! Zandan çok sakının. Çünkü zannın azı bile günahtır. Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanırmı? İşte bundan tiksindiniz! Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.”<sup>1</sup>

Peygamberimiz (sav) gıybeti, “birinizin kardeşini hoşlanmayacağı bir şeyle anmasıdır” şeklinde tarif etmiştir. Orada bulunan birisi: “ya Resulallah benim söylediğim onda varsa buda mı gıybettir, diye sorunca “Eğer söylediğin onda varsa gıybet yapmış oldun, eğer söylediğin onda yoksa iftira da bulundun demektir.”<sup>2</sup> buyurmuşlardır. Hadisi şeriften de anlaşılacağı üzere gıybet kişide bulunan bir kusuru, iftira ise kişide olmayan bir kusuru arkasından konuşmaktır. İftira bir kimsenin işlemediği bir suçunu yapmış gibi anlatmak, onda bulunmayan bir kötülüğü varmış gibi göstermektir. Yine rasulullah efendimiz insanı helak eden yedi büyük günahahtan sakınmamızı emretmiş ve bunlar içinde suçsuz ve namuslu kadınlara iftirada bulunmayı da saymıştır.<sup>3</sup> Yüce Allah iffetli insanlara iftira edenlere dünya ve âhirette lanet ve büyük bir ceza olduğunu bildirmektedir.<sup>4</sup>

Yalan ise, gerçek dışı ve aslı olmayan söz veya haberdır. Yalan söylemek münafıklığın alâmetidir. Mümin, her hataya düşebilir, ama hainlik yapamaz ve yalan söyleyemez. Allah Teala: “Ey îmân edenler! Allah’tan korkun ve doğru söz söyleyin ki Allah sizin amellerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın...”<sup>5</sup> buyurarak doğru sözlü olmanın yaptığımız amellerin Allah katında makbul olan salih ameller olmasına ve günahlarımızın bağışlanmasına vesile olduğunu bildirmektedir.

#### Kardeşlerim!

Üzülerek ifade edelim ki özellikle gıybet toplumun en büyük manevi hastalığı konumundadır. Müslüman kardeşini arkasından kolayca eleştirebilmekte ve ne hazindir ki diğer insanlar da gıybeti hiç rahatsız olmadan dinleyebilmektedir. Halbuki Allah’a ve ahiret gününe iman eden ya hayır söz söylemeli ya da susmalıdır. Müslüman daima özü sözü doğru insandır. Yalana, iftiraya asla tevessül etmez. Bütün bunların hak ihlali olduğunu bilir ve kardeşinin gıybetini yapmaktan, yalan sözden ve iftiradan şiddetle kaçırır.

#### O halde kardeşlerim!

Ömür sermayemizi en güzel şekilde değerlendirmek adına bu tür kötü davranışlardan uzak duralım. Her zaman doğru sözlü olalım, mü’min kardeşlerimize dua edelim, eğer kusurları varsa yüzlerine karşı ve tatlı dille onları uyalalım. İftira, gıybet ve yalananın dil ile işlenen büyük günahlar olduğunu, birlik, beraberlik ve kardeşliğimizi zedelediğini unutmayalım.

Hutbemi bir hadisi şerif mealiyle bitiriyorum. **Şüphesiz ki doğruluk iyiliğe götürür, iyilik de cennete götürür. Kişi doğru söyleye söyleye siddîk (doğru sözlü) diye yazılır. Şüphesiz ki yalancılık kötülüğe (şerre) götürür. Kötülük de cehenneme götürür. Kişi yalan söyleye söyleye kezzâb (çok yalancı) diye yazılır**<sup>6</sup>

Rabbim bizleri dilin afetleri olan yalan, gıybet ve iftiradan muhafaza buyursun.

#### Hollanda Diyanet Vakfı

<sup>1</sup> Kur’an-ı Kerim, Hucurat, 49/12.

<sup>2</sup> Müslim, Birr, 70, III, 2001; Ebu Davut, Edeb, 40, V, 191-192.

<sup>3</sup> Buhari, Vesaya, 23, Tıbb, 48, Müslim, İman, 144.

<sup>4</sup> Kur’an-ı Kerim, Nur, 24/22.

<sup>5</sup> Kur’an-ı Kerim, Ahzâb, 33/70-71

<sup>6</sup> Buhârî, Edeb, 69; Müslim, Birr, 103, 104.